

Títol: Els nous reptes del temps present (2000-2025)

Any acadèmic 2025-26

Professorat	Pere Salas Vives
Departament	Ciències Històriques i Teoria de les Arts
Despatx	AC-05
Edifici	Ramon Llull
Telèfon	971 173265 – 605 902768
Correu electrònic	pere.salas@uib.cat
Tutories	Dilluns de 10:00 a 12:00 i Dimarts de 16:00 a 17:00 h.

Resum:

L'assignatura repassarà els principals reptes que presenta el temps present, és a dir aquelles problemàtiques que generen més inquietud i preocupació en el dia d'avui. Concretament, s'analitzarà des d'una perspectiva històrica, l'evolució de la població, l'ecologia, l'entorn de la salut, les desigualtats econòmiques, la democràcia i governança i la guerra.

Durada: 12 hores

Llengua vehicular: Català

Objectius:

1- Emprar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments de les societats en el present.

2- Adoptar una perspectiva d'anàlisi destinada a presentar les conseqüències de tot tipus (polítiques, econòmiques, socials, culturals) en les societats actuals dels fenòmens històrics.

3- Valorar de manera crítica les diferents realitats socials actuals a partir de la consciència de pluriculturalitat, de desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, protecció del medi ambient i de la cultura de la pau.

4- Posar de manifest la complexitat de les principals problemàtiques mundials en el segle XXI.

Continguts:

- Presentació: la història del temps present per entendre el segle XXI
- De la superpoblació a l'envelliment
- Col·lapse o repte ecològic?
- El retorn de les epidèmies
- Menys pobres però més desigualtats
- El qüestionament de la democràcia
- Prepara't per a la guerra si vols la pau
- No havíem estat mai millor, o sí? Recapitulacions

Activitats:

Visita i xerrada amb una persona rellevant per al coneixement del món actual (segons disponibilitat de la persona en qüestió)

Criteris d'avaluació:

(L'assistència no pot ser un criteri d'avaluació, d'aquest aspecte s'encarrega directament la UOM)

Examen escrit la darrera hora del curs sobre continguts teòrics i pràctics tractats al llarg del curs. Duració: 1 hora.

Valor: 60 % de la nota.

Quatre comentaris de text, pel·lícula, gràfics, taules o imatges relatius al temari de l'assignatura realitzats a classe. Duració: 20 minuts.

Valor 4 % de la nota (10 % cada comentari)

Aquests comentaris seria recomanable que els fessin tots els assistents a la classe, encara que només siguin avaluable aquells que ho demanin.

Bibliografia de referència:

DEZCALLAR DE MAZARREDO, Jorge, 2024. *El fin de una era. Ucrania: la guerra que lo acelera todo*. Madrid: La esfera de los libros.

DOMINGO, Andreu (Ed.). 2023. *La coartada demogràfica y el discurso de la involución en España*. Barcelona: Icaria.

KHALIDI, Rashid, 2022. *Palestina. Cien años de colonialismo*. Madrid: Capitán Swing.

LÓPEZ NADAL, Juan Manuel, 2025. *Indopacífico. Eje de la geopolítica global*. Madrid: Los libros de la Catarata.

MUDDE, Cas, 2020. *Ultradreta. Decàleg per entendre d'on ve i on va l'onada que amenaça la democràcia*. Barcelona: Saldonar.

OLSTEIN, Diego, 2023. *Breve historia del presente*. Barcelona: RBA.

PIKETTY, Thomas, 2014. *El capital al segle XXI*. Barcelona: RBA-La Magrana.

PINKER, Steven, 2021. *Racionalidad. Que es, por que escasea y como promoverla*. Barcelona: Paidós.

Breu currículum:

Pere Salas-Vives és professor titular d'Història Contemporània de la Universitat de les Illes Balears. Ha estudiat el procés de formació de l'Estat liberal mitjançant el desenvolupament de la administració local i la sanitat pública. Entre les seves publicacions destaquen: «Libertad y/o derecho a la vida. El resguardo sanitario durante el primer liberalismo (Mallorca, siglo XIX)». *Historia Social*, 68 el 2010; «Cordons Sanitaires and the Rationalisation Process in Southern Europe-Nineteenth-Century Majorca» *Medical History*, 2018; «El municipio como factor de integración política. Palma de Mallorca, 1890-1923». *Studia Historica. Historia Contemporánea*, 42 de 2024 o «Bottom-up Nation-building: National Censuses and Local Administration in Nineteenth-century Spain», en *Journal of Historical Sociology*, 2021 -conjuntament amb Joana M. Pujadas.